Nederlandse Mycologische Vereniging

Maandjournaal Paddenstoelen
Nummer 56
1 september 2026

Van de redactie

Beste lezer,

Bij het schrijven van dit stukje vallen er wat druppels. Zou het er dan toch nog van komen na deze droge zomer? We hopen het van ganser harte want de komende periode staan er flink wat excursies gepland, verspreid over het hele land. Voor dit nummer hebben we een Excursiekalender voor de maanden september en oktober samengesteld. De kalender biedt een beknopt overzicht van de excursies ingedeeld naar provincie en datum.
Onder de Terugblik aandacht voor uiteenlopende onderwerpen die de afgelopen maand als *Natuurbericht* (Nature today) zijn verschenen en verder aandacht voor de samenwerking tussen *NMV* en *Westerdijk instituut* en het project *Arise* waarbij *hulp* wordt gevraagd *bij het barcoderen*.
Onder Media aandacht voor het laatste nummer van *Cantharellus*, een boek over de inventarisatie van *Korstzwammen in Belgisch en Nederlands Limburg* en een boek over *Truffels*.

Komt u iets interessants tegen op paddenstoelengebied dat u graag zou willen delen? Uw verhaaltjes aan de redactie zijn van harte welkom bij redactie journaal!

Carolien Reindertsen en Jan Knuiman

Terugblik

4 augustus **Florabalans toont bedreigingen en successen van laagveenflora**

De biodiversiteit van de Nederlandse laagveenmoerassen laat zowel een dramatische achteruitgang als bijzondere successen zien. Hoe staat de wilde flora van onze laagveenmoerassen ervoor? Welke factoren vormen een bedreiging en van welke trends, ontwikkelingen en successen kunnen we leren hoe we deze gebieden en haar unieke flora beter kunnen beschermen? Lees er alles over in dit artikel.

Veenmosbundelzwam (Alfons Vaessen)

12 augustus **Duik de brandnetels in!**

Wie aan brandnetels denkt, legt niet direct een link met paddenstoelen. In deze droge omstandigheden kunnen dode brandnetelstengels echter vol verschillende soorten paddenstoelen zitten, zoals het Brandnetelvulkaantje en verschillende soorten Brandnetelklokjes. Een afgestorven brandnetelstengel vormt een verrassend rijke wereld van schimmels en andere kleine organismen. Lees er meer over in dit Natuurbericht.

Op zoek naar paddenstoelen in de brandnetels (Hans Dimmers)

18 augustus **Vrijwilliger in beeld: Beatrice Mantel**

Beatrice Mantel is als vrijwilligster al een aantal jaren intensief betrokken bij het Moerasmeetnet van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Voor dit meetnet voert zij jaarlijks inventarisatierondes uit in de Amstelveense Poel, een veenplas bij Amstelveen. Beatrice stelt zich voor en legt in dit artikel uit waar haar passie voor paddenstoelen vandaan komt.

Beatrice Mantel (Willem Stouthamer)

22 augustus **Nieuwe wetenschappelijke gedachten inzake het berkenzwamgebruik door de gletsjermummie Ötzi**

Paddenstoelen en schimmels zijn niet alleen van belang voor belangrijke ecosysteemprocessen, maar ook voor direct gebruik door de mens, als voedsel, medicijn, constructiemateriaal (denk aan doodskisten van schimmelmycelium) of als ondersteuning om vuur te maken en te behouden. Lees er alles over in dit Natuurbericht.

Gletsjermummie Ötzi (South Tyrol Museum of Archaeology)

26 augustus **Eerste paddenstoelenmonitoring gestart in de stad Nijmegen**

Sinds 2025 worden in Nijmegen paddenstoelen gemonitord door een enthousiaste groep vrijwillige waarnemers. Op twintig locaties brengen zij 66 geselecteerde soorten in kaart. De eerste resultaten zijn veelbelovend. Zo groeit de kennis over de biodiversiteit, het belang van goed groenbeheer in de stad en de betrokkenheid van de burgers. Daarmee is Nijmegen een voorbeeld voor andere gemeenten. Lees er meer over in dit artikel.

Enthousiaste tellers tijdens het monitoren van paddenstoelen in de gemeente Nijmegen (Ronald Morsink)

Samenwerking NMV en Westerdijk Instituut krijgt vorm

Donderdag 20 augustus 2026 kwamen vertegenwoordigers van de NMV en het Westerdijk Instituut bijeen om een gezamenlijk voorstel op te stellen voor de NWA Citizen-Science Grant. Kern van deze vergadering was - naast dit agendapunt - een levendige dialoog over hoe onze organisaties elkaars onderzoek kunnen ondersteunen en een tastbare bijdrage kunnen leveren aan natuurbehoud en een beter begrip van de evolutie van schimmels. Lees er hier meer over.

Arise: help alle paddenstoelen barcoderen!

Dankzij onderzoek in ons land aan een aantal speciale groepen van paddenstoelen (onder andere aan Cortinarius, Entoloma, Russula, Mycena) zijn steeds meer barcodes verzameld en aan openbare databases toegevoegd. Deze ijver geldt natuurlijk niet alleen paddenstoelen, maar alle beschreven organismen, omdat analyses van bijvoorbeeld omgevings-DNA (eDNA), zoals uit bodem-monsters, kunnen helpen een beter beeld van de biodiversiteit te krijgen. Niet alleen is dat een opdracht van de overheid, maar het kan ook bijdragen aan projecten om soorten (beter) te beschermen of gericht onderzoek te doen naar het belang van paddenstoelen in de natuur. Lees er hier meer over.

Vooruitblik

Paddenstoel van de Maand

De PvdM van september is de Rupsendoder.

Rupsendoder (Henk Huijser)

Kalender paddenstoelenexcursies begin herfst 2026 (september/oktober)*

**met medewerking van Karin Koppen*

Deze excursiekalender biedt een *voorlopig overzicht* van paddenstoelenexcursies naar provincie en datum. Het overzicht is gebaseerd op informatie van de NMV, KNNV, PSL en van diverse regionaal actieve padden-stoelenwerkgroepen. Een *voorlopig overzicht* omdat er door omstandigheden wijzigingen kunnen optreden, bijv. door gebrek aan paddenstoelen in een gebied. **Kijk daarom steeds onder** NMV-excursies waar je de diverse excursieprogramma's kunt vinden, of er *aanvullingen of wijzigingen* zijn, of volg de **aangegeven link bij een excursie.** Op die plaatsen zijn ook *contactgegevens voor een* **eventuele (verplichte) aanmelding en verdere informatie** te vinden.

Van de deelnemers aan de excursies wordt verwacht dat zij zich aan de aanwijzingen van de excursieleider houden. Dit geldt o.a. voor het verzamelen voor determinatie. Er worden geen paddenstoelen verzameld voor consumptie.

GRONINGEN

NMV

Zaterdag 3 oktober **Groningen** *Nadere informatie volgt. Excursieleider* Inge Somhorst.

Zondag 18 oktober **Slochteren, Landgoed Fraeylemaborg** *Start* 10.00. Max 15 deelnemers. *Excursieleider* Nicole van Wikselaar.

FRIESLAND

Paddenstoelenwerkgroep Friesland (zie Pwg Friesland)

Op het programma staan excursies gepland voor ***12 september*** *(onder voorbehoud)* ***en 10 oktober***.

DRENTHE

Paddenstoelenwerkgroep Drenthe (zie Pwg Drenthe)

Op het programma staan excursies gepland voor ***14 en 28 september, 12 en 26 oktober***.

NMV/Meetnet bossen (zie Excurieprogramma meetnetten)

Zaterdag 10 oktober **Een/Veenhuizen** *Start* 10.30. *Excursieleider* Cees Koelewijn.

OVERIJSSEL

NMV

Zaterdag 5 september **Ambt Delden, Grote Looweg** *Start* 10.30. *Excursieleider* Ronald Morsink.

Zondag 25 oktober **Stedendriehoek Deventer, Nijverdal en Zwolle** *Start* 10.30. *Nadere informatie volgt*. Max 15 deelnemers. *Excursieleiders* Willy Jansen en Mike Hirschler.

Zaterdag 31 oktober **Haaksbergen, Buurserzand** *Nadere informatie volgt na aanmelding*. *Excursieleider* Marian Jagers.

GELDERLAND

Paddenstoelenwerkgroep Zuid-Oost Veluwe (zie Pwg Zuid-Oost-Veluwe)

Op het programma staan excursies gepland voor ***woensdag 9*** **en** ***23 september*****, en** ***7*** **en** ***21 oktober***.

NMV

Zaterdag 12 september **Nijmegen, Staddijk** *Start* 10.30. *Excursieleiders* Marjo & Nico Dam.

Zaterdag 17 oktober **Velp, kasteel Biljoen** *Start* 10.00. Max 15 deelnemers. *Excursieleiders* Joan de Vries en Hanneke Pijlman

Vrijdag 23 oktober **Ede-Otterlo** **Fiets**excursie *Start* 10.30. *Excursieleider* Peter-Jan Keizer.

NMV/Meetnet bossen (zie Excursieprogramma meetnetten)

Zaterdag 24 oktober **Hoge Veluwe, Schaarsbergen** **Fiets**excursie *Start* 10.30. *Excursieleiders:* Fabian Tros en Ronald Morsink.

UTRECHT

NMV-paddenstoelkartering district Utrecht (zie Excursieprogramma district Utrecht)

Op het programma staan excursies gepland voor ***4, 11, 14 en 25*** (**Fiets**excursie) ***september en 2, 5, 12,19, 26 en 30 oktobe***r.

NMV/Meetnet bossen (zie Excursieprogramma meetnetten)

Zaterdag 10 oktober en 21 november . **Amersfoort, tweedaagse determinatiesessie** *Start 10.00*

UTRECHT

NMV

Zaterdag 19 september **Harmelen, Vijverbos** *Start* 10.30. *Excursieleider* Emma van den Dool.

UTRECHT (vervolg)
Zaterdag 26 september **Bunnik, Landgoed de Niënhof** **Beginners**excursie *Start* 10.00. Max 15 deelnemers. *Excursieleider* Annemiek Meus.
Zaterdag 3 oktober **De Bilt, Landgoed Beerschoten** **Beginners**excursie *Start* 10.00. Max 15 deelnemers. *Excursieleider* Annemiek Meus.

NOORD-HOLLAND
Paddenstoelenwerkgroep de Noordkop (zie Pwg de Noordkop)
Op het programma staan excursies gepland voor ***elke zaterdag in september en oktober***.

NMV/Meetnet bossen (zie Excursieprogramma meetnetten)
Zaterdag 19 september **Middenduin, Overveen** *Start* 10.30. Max 10 deelnemers. *Excursieleiders* Alfons Vaessen en Ton van Velzen

Paddenstoelenwerkgroep De Noordkop/NMV (zie Pwg de Noordkop)
Zaterdag 10 oktober **Groet, Staatsbossen van Schoorl** *Start* 10.30. *Excursieleider* Martijn Oud.

NMV/Meetnet zeereep (zie Excursieprogramma meetnetten)
Zaterdag 17 oktober **Zwanenwater, Callantsoog** *Start* 10.30
Zaterdag 24 oktober **Kustduinen ten zuiden van het Kennemerstrand**, **IJmuiderslag** *Start* 10.30

NMV
Zaterdag 31 oktober **Heemstede, Huis te Manpad** *Start* 10.30. Max 10 deelnemers. *Excursieleider* Alfons Vaessen.

ZUID-HOLLAND
NMV
Zaterdag 12 september **Oostvoorne, Duinen van Voorne** *Start* 10.00. *Excursieleider* Eline Vis.
Zaterdag 24 oktober **Ouddorp (Goeree), Middel- en Oostduinen** *Start* tijd en verzamelplaats na telefonische opgave. Max. 15 deelnemers. *Excursieleiders* Leo Jalink en Marten Annema.
Oktober/november **Pop-up excursie** (*nadere informatie volgt*). *Excursieleider* Theo Strik

ZEELAND
Zeeuwse Paddenstoelen-werkgroep/NMV (zie Zeeuwse pwg)
Zaterdag 17 oktober **Bruinisse, Grevelingendam Noord** *Start* 11.00. *Excursiebegeleider* Henk Remijn.

Zeeuwse paddenstoelenwerkgroep (zie Zeeuwse pwg)
Op het programma staan excursies gepland voor ***12, 23 en 30 september en 3, 17, 21 en 31 oktober.***

NOORD-BRABANT
NMV
Zaterdag 19 september **Beugen, Vilt** *Start* 10.30. *Excursieleider* Stip Helleman.
Zaterdag 10 oktober **Geldrop Landgoed Kasteel Geldrop** *Start* 10.00. Max 25 deelnemers. *Excursieleider* Harrie Broeksteeg.

LIMBURG
PSL/NMV (zie PSL)
Zaterdag 26 september **Beegden, Beegderheide** *Start* 10.00
Excursieleider Peter Eenshuistra.

Paddenstoelenstudiegroep Limburg (zie PSL)
Op het programma staan excursies gepland voor ***elke zaterdag in september en oktober m.u.v. 3 oktober*** (weekendexcursie).

Cursussen

Basis- en Opstapcursus Paddenstoelen

In het vorige Maandjournaal hebben we uitvoerig bericht over de **Basiscursus** en de **Opstapcursus Paddenstoelen**. Aanmelding voor beide cursussen is nog steeds mogelijk. Mocht u deze informatie gemist hebben, zie dan Maandjournaal nummer 55.

Media

Cantharellus 31

Nieuwsbrief van de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe

De herfst staat weer voor de deur. Hoog tijd dus voor het contactblad Cantharellus, met daarin onder meer uitgebreide en rijk geïllustreerde verslagen van de PWD-excursies van 2025. Uiteraard staat er ook het programma van de werkgroep voor het komende seizoen erin.

Wie meer wil weten over de activiteiten in Drenthe of oudere uitgaven van Cantharellus wil downloaden surft natuurlijk naar de eigen website

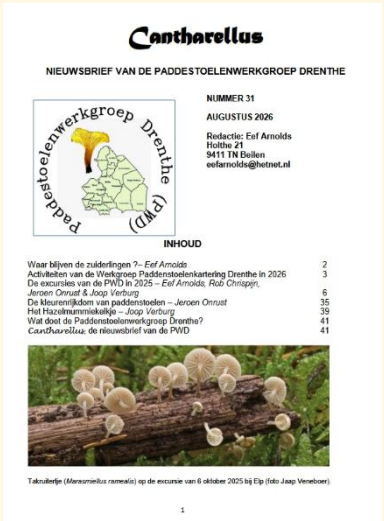
Cantharellus

NIEUWSBRIEF VAN DE PADDESTOELENWERKGROEP DRENTHE

NUMMER 31

AUGUSTUS 2026

Redactie: Eef Arnolds
Holthe 21
9411 TN Beilen
eefarnolds@hetnet.nl

Paddestoelenwerkgroep Drenthe (PWD)

INHOUD

Waar blijven de zuiderlingen ?– *Eef Arnolds* 2
Activiteiten van de Werkgroep Paddenstoelenkartering Drenthe in 2026 3
De excursies van de PWD in 2025 – *Eef Arnolds, Rob Chrispijn, Jeroen Onrust & Joop Verburg* 6
De kleurenrijkdom van paddenstoelen – *Jeroen Onrust* 35
Het Hazelmummiekokkje – *Joop Verburg* 39
Wat doet de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe? 41
Cantharellus: de nieuwsbrief van de PWD 41

Takruiterje (*Marasmiellus ramealis*) op de excursie van 6 oktober 2025 bij Elp (foto Jaap Veneboer).

1

Nieuw

Korstzwammen van Belgisch en Nederlands Limburg. Een mycologische inventarisatie tussen 2015 t/m 2025

Finy & Reimund Salzmann-Wolfs

Dit boek beschrijft onze mycologische inventarisatie van korstzwammen van Belgisch en Nederlands Limburg tussen 2015 t/m 2025. Wij beschrijven collecties van in totaal 166 verschillende soorten (gevonden in B: 147 en NL: 108) en van 63 geslachten die wij in Limburg gevonden hebben. Per soort is er een uitgebreide beschrijving van de collecties met drie macroscopische en drie microscopische foto's en een overzichtstekening van de microscopische kenmerken. Van ieder geslacht is er een tabel over het voorkomen van korstzwammen in België en Nederland en onze vondsten in Limburg. Met een voorwoord van Lieve Deceuninck. Het boek kan worden besteld bij reisalzmann@gmail.com.

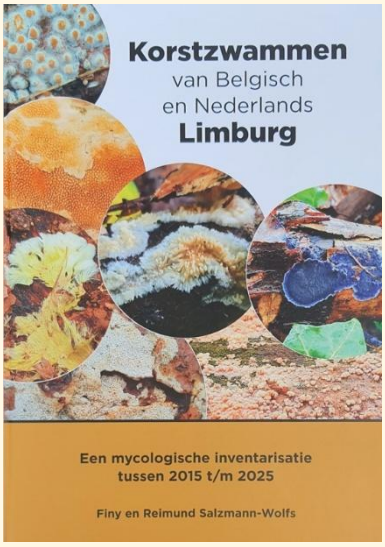

Verwacht *augustus 2026*

Truffles: Diversity, Ecology and Biotechnology. ***Sunil Deshmukh & Kandikere Sridharn***

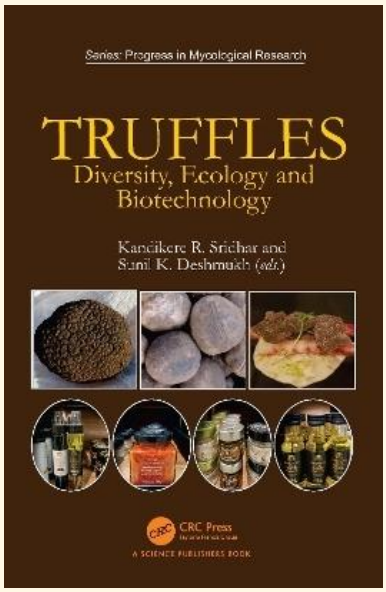

Vanwege hun nutraceutische waarde zijn truffels zeer gewild en waardevol. Van de meer dan 180 soorten truffels die wereldwijd bekend zijn, zijn er slechts ongeveer 20 commercieel rendabel. Dit boek geeft een overzicht van de huidige ontwikkelingen op het gebied van truffels vanuit een historisch perspectief en behandelt etnomycologische profielen, habitats, ecologie, geografische verspreiding, diversiteit, systematiek, fylogenie, ultrastructuur, geslachtelijke voortplanting, teelt, analytische technieken en de impact van klimaatverandering en industriële toepassingen op truffels. Het boek benadrukt ook de rol van bodemeigenschappen bij het voorkomen van truffels (bijv. Tuber spp.), hun pathogenen, productontwikkeling en marketing. Meer informatie

Colofon

Het Maandjournaal Paddenstoelen is een digitale uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) en biedt een terugblik op het nieuws op paddenstoelengebied van de afgelopen maand en te verwachten gebeurtenissen van de komende maand. De redactie is in handen van Carolien Reindertsen en Jan Knuiman. Iedereen kan een gratis abonnement nemen op deze NMV-uitgave en dit ook weer opzeggen door een email te sturen naar: abonnement

Disclaimer

Deze NMV-uitgave is met grote zorg samengesteld. Desondanks kunnen er geen garanties gegeven worden met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de gegeven informatie in deze uitgave. De NMV of de redactie van deze uitgave kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die in deze uitgave worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.